

Dosarul nr. 2ra-359/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. V. Sanduța)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, O. Cojocaru, V. Buhnaci)

DECIZIE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Argentina Cireș
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Sîrghii
împotriva Argentinei Cireș cu privire la încasarea datoriei
împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admis apelul declarat de Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana
Bolboceanu, casată hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul
Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 15 septembrie 2017, Andrei Sîrghii a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Argentinei Cireș, intervenient accesoriu Valerian Ciocan cu privire la
încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 30 mai 2011, fiind în relații de căsătorie
cu Argentina Cireș, în temeiul recipisei, dânsul a împrumutat pentru necesitățile
familiei de la nașul de cununie al familiei, Valerian Ciocan, sumele de 11 740 de
lei, 850 de dolari SUA și 1 450 de euro, care urmau a fi rambursate până la 1 august
2013.

De asemenea, la 13 februarie 2012, a mai luat cu împrumut de la Valerian
Ciocan suma de 27 000 de lei pentru necesitățile familiei, data scadentă de
rambursare a sumei fiind 1 august 2013.

A comunicat că în temeiul somației expediate de către Valerian Ciocan, la 18
mai 2016, adresată pe numele lui și al Argentinei Cireș, a fost solicitată restituirea
în totalitate a sumelor împrumutate în termen de 15 zile de la data recepționării
somației.

Astfel, la 25 iulie 2016, a restituit integral sumele cu titlu de împrumut, fapt care a fost consemnat de Valerian Ciocan în recipisa întocmită și semnată de către acesta.

A precizat că toate sumele au fost împrumutate pentru necesitățile familiei și anume, în scopul efectuării lucrărilor de reparație a casei de locuit ce aparține mamei Argentinei Cireș, unde dâșii au locuit în timpul căsătoriei, care a încetat la 4 martie 2013.

A subliniat că sumele cu titlu de împrumut au fost restituite integral de către el, însă dat fiind faptul că banii au fost împrumutate în timpul căsătoriei și pentru necesitățile familiei, Argentina Cireș urmează să-i restituie 1/2 din sumă.

În vederea executării obligațiilor, la 9 iunie 2017, în adresa pârâtei a fost expediată o somație prin care a fost solicitată restituirea în termen de 15 zile de la data recepționării somației a 1/2 din sumele împrumutate și anume, a sumei de 5 870 de lei, a sumei 425 de dolari SUA și a sumei de 725 de euro, conform recipisei din 30 mai 2011, precum și a sumei de 13 500 de lei, conform recipisei din 13 ianuarie 2012, dar nici în termenul stabilit, nici până în prezent, Argentina Cireș nu și-a onorat obligațiile sale.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166-167 CPC, art. 19, 24 Codul familiei, art. 371, 514 Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul Argentinei Cireș în beneficiul lui a sumelor cu titlu de împrumut în mărime de 19 370 de lei, 425 de dolari SUA și 725 de euro.

Prin hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu, casată hotărârea din 21 martie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă.

A fost încasată de la Argentina Cireș în beneficiul lui Andrei Sîrghii datoria în sumă de 19 370 de lei, 425 de dolari SUA și 725 de euro, convertiți în valută națională conform cursului oficial al BNM la data achitării.

La 24 decembrie 2020, Argentina Cireș a declarat recurs împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând că instanța de apel nu a examinat pe deplin circumstanțele cauzei, a interpretat eronat legea, a încălcat normele de drept procedural în rezultat fiind emisă o decizie ilegală și pasibilă casării.

A remarcat că la examinarea cauzei în prima instanță, cât și în instanța de apel, dânsa a indicat că în perioada căsătoriei cu Andrei Sîrghii, nu au împrumutat careva sume bănești de la Valerian Ciocan sau cel puțin dânsa, despre aceste împrumuturi nu a cunoscut.

Recipisele prin care Andrei Sîrghii solicită încasarea sumei de bani sunt raporturi care de fapt nu au existat în realitate având ca scop de a induce instanța în eroare și a pronunța o hotărâre judecătorească ilegală.

A menționat că în cadrul examinării cauzei civile de desfacere a căsătoriei între ea și Andrei Sîrghii, ultimul a prezentat instanței de judecată o referință prin care a indicat că litigii de ordin patrimonial nu au și că trăind la mama-soacră, fiind specialist în construcție din sursele și veniturile lui și a ei au construit o anexă la casă.

A invocat că anumite probe că banii au fost luați pentru necesități familiare nu au fost prezentate.

La 3 martie 2020, Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu a depus referință la recursul declarat de Argentina Cireș, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 22 octombrie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 133), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 decembrie 2019 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum denotă actele cauzei, Andrei Sîrghii înaintând acțiunea în judecată împotriva Argentina Cireș, a solicitat încasarea datoriei în mărime de 19 370 de lei, 425 de dolari SUA și 725 de euro.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a respins acțiunea lui Andrei Sîrghii împotriva Argentinei Cireș cu privire la încasarea datoriei, ca neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către Andrei Sîrghii, reprezentat de avocatul Ana Bolboceanu instanța de apel l-a admis, casând hotărârea primei instanțe, cu admiterea acțiunii și încasarea de la Argentina Cireș în beneficiul lui Andrei Sîrghii a datoriei în sumă de 19 370 de lei, 425 de dolari SUA și 725 de euro, convertiți în valuta națională conform cursului oficial al BNM la data achitării.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că soluția a fost dată de către instanța de apel fără elucidarea pe deplin a circumstanțelor cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate de părți.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) și (2) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege și nici un fel de probe nu au pentru instanță judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Iar potrivit art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, precum și materialului anexat la dosar, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

În acest sens se va nota că instanța de apel la examinarea cauzei nu a ținut cont de prevederile art. 138 CPC, care indică expres că înscrisul în instanța de judecată se depune în original sau în copie autenticată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original când, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanțele cauzei trebuie confirmate numai cu documente în original sau când copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum și în alte cazuri când instanța consideră necesară prezentarea originalului.

Or, în speță, contrar normei enunțate, se constată că, deși ca temei de înaintare a prezentei cereri de chemare în judecată și solicitarea încasării de la Argentina Cireș a datoriei de 19 370 de lei, 425 de dolari SUA și 725 de euro, a fost invocat faptul că sumele date reprezintă împrumuturi contractate în perioada căsătoriei, drept urmare, constituie regim juridic al unei datorii comune a soților, recipisele din 30 mai 2011, 13 februarie 2012 și 25 iulie 2016, prezentate ca probe în confirmarea acestor pretenții, sunt anexate doar în copii, certificate prin semnătura părții reclamante Andrei Sîrghii, care le-a și prezentat (f. d. 5,6,9), fără a fi indicat locul aflării originalelor acestora.

Mai cu seamă că nici din procesele-verbale ale ședințelor de judecată a primei instanțe și nici a instanței de apel nu rezultă că aceste acte, care, de altfel, au fost reținute de către instanțele de judecată ca probe de admitere a acțiunii, nu au fost examinate în original.

Circumstanțele date au importanță la soluționarea corectă a pricinii, cu atât mai mult cu cât pe parcursul examinării cauzei Argentina Cireș a insistat că astfel de împrumuturi nu au existat în timpul căsătoriei sale cu Andrei Sîrghii, acestea

neavând loc în realitate, cât și lipsa probelor ce ar confirma investirea sumelor de bani, care ar fi fost împrumutați de către Andrei Sîrghii, la renovarea bunului imobil în care dânsa locuiește.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Față de cele ce preced, având în vedere că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Argentina Cireș.

Se casează integral decizia din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Sîrghii împotriva Argentinei Cireș cu privire la încasarea datoriei, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Ala Cobăneanu